

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ

АКАДЕМИЈА УМЕТНОСТИ

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА

– обавезна садржина – свака рубрика мора бити попуњена

(сви подаци уписују се у одговарајућу рубрику,

а назив и место рубрике не могу се мењати или изоставити)

ОБРАЗАЦ – 6АУ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ	
1.	Датум и орган који је именовао комисију
	28.11.2019. Наставно уметничко научно веће Академије уметности у Новом Саду
2.	Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже уметничке области за коју је изабран у звање, датума избора у звање и називом факултета – установе у којој је члан комисије запослен:
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Мр Драган Живанчевић, председник Комисије, редовни професор ужа уметничка област Нови ликовни медији, 15.10.2012, Академија уметности Нови Сад 2. Мр Бранимир Карановић, професор емеритус, ужа уметничка област Фотографија, 26.05.2016, Универзитет уметности Београд, члан Комисије 3. Мр Ђорђе Одановић, редовни професор, ужа уметничка област Фотографија, 19. 05. 2011. Академија уметности Нови Сад, члан Комисије 4. Др ум. Горан Деспотовски, , редовни професор, ужа уметничка област Сликарство, 26.09.2019, Академија уметности Нови Сад, члан Комисије 5. Мр Лидија Среботњак Пришић, редовни професор, ужа уметничка област Нови ликовни медији, 20. 11. 2003. Академија уметности Нови Сад, ментор

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ	
1.	Име, име једног родитеља, презиме: Андреа, Ивица, Палашти
2.	Датум и место рођења, општина, република: 13.11.1984. Нови Сад, Србија
3.	Назив факултета, назив студијског програма основних академских студија и стечени стручни назив: Академија уметности Нови Сад, сликарство, дипломирани фотограф професор ликовне културе
4.	Назив факултета, назив студијског програма мастер академских студија и стечени академски назив: Академија уметности Нови Сад, „Кратки резони“ ликовне уметности - фотографија, 2008.
5.	Назив факултета, назив магистарске тезе и датум одбране:
6.	Уметничка област из које је стечено академско звање магистра наука:
7.	Година уписа на докторске студије и назив студијског програма докторских студија: 2016. Докторске академске студије ликовних уметности
III НАСЛОВ ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА	
„Кућне вежбе: апропријација и партиципација као стваралачка процедура у уметничком пројекту“	
IV ОПИС ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА	
Навести кратак садржај са назнаком броја страна, поглавља, слика, шема, графикана и сл.	
<p>Докторски уметнички пројекат под називом „Кућне вежбе: апропријација и партиципација као стваралачка процедура у уметничком пројекту“, кандидаткиње Андреје Палашти чини практични део рада, приказан на изложби у Галерији СУЛУВ у Новом Саду, од 23. децембра 2019. до 15. јануара 2020. године и писани део рада који чини: број поглавља 3, број потпоглавља 13, страница 101, слика 70, референци 115, прилог 1.</p> <p>Структурална подела писаног дела рада по садржају: Кључна документацијска информација Key word documentation Садржај Резиме Abstract Увод: Концептуални оквир</p>	

1. Појмовна одређења
    - 1.1. Уметност као инструкција
    - 1.2. Апропријација
    - 1.3. Аутор и дело
    - 1.4. Партиципација
    - 1.5. Уметник-наставник
  2. Историјске референце: Уметност као инструкција
    - 2.1. Од редимејда до апропријације и партиципације
    - 2.2. Уметност као инструкција и (ко)ауторство
    - 2.3. Савремене еманципаторске праксе партиципативности
  3. Практично-теоријски рад: између уметничког истраживања и уметничког објекта
    - 3.1. Кућне вежбе као истраживачки пројекат
    - 3.2. Процедуре уметничког истраживања и методолошки оквир
    - 3.3. Кућне вежбе 1
    - 3.4. Кућне вежбе 2
    - 3.5. Елаборација
    - 3.6. Изложба као медиј
- Закључак: *Од учионице до уметничког дела*
- Прилози
- Литература
- Списак репродукција
- Списак прилога
- Биографија

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА

Писани део докторског уметничког пројекта.

„Кућне вежбе: апропријација и партиципација као стваралачка процедура у уметничком пројекту“ кандидаткиње Андрее Палашти, кроз три тематска поглавља систематично и аналитички приказује постављени тематски оквир уметничког истраживања, његове методе, опис теоријског и практичног истраживања.

У **уводном делу** кандидаткиња упућује на тематски и концептуални оквир – *уметност као инструкција*, те поставља питање како се методом апропријације и партиципације покреће међуљудска комуникација, те како се заједнички могу обликовати начини на који се доживљава свет уметности. У овом делу писаног рада наводе се и главне тезе уметничког пројекта које полазе од става да се кроз партиципативну праксу, коришћењем свакодневице и свакодневног искуства ствара облик уметничког деловања: производња друштвености. Кандидаткиња Андреа Палашти подвлачи тезу да је уметничко дело, пре свега, друштвена ситуација, односно вишегодишњи партиципативни уметнички догађај, док се уметничко дело као објекат огледа у документацији тог догађаја приказано у форми изложбе.

У првом поглављу, под називом *Појмовна одређења*, кандидаткиња појашњава термилошку одредницу самог наслова и повезаност са целокупним проблемом истраживања, са нагласком на уметничку дисциплину - уметности као инструкције. Подпоглавља објашњавају конкретне процедуре уметничког рада као што је апропријација, партиципација, (ко)ауторство и принципе рада *уметнице-наставнице*. Кандидаткиња Андреа Палашти у првом поглављу отвара важна питања савремене партиципативне уметничке праксе: *како приближити уметност свакодневном животу?*, и, *како направити уметност од свакодневног искуста?* Користећи се теоријским поставкама Николе Буриоа, Клер Бишо и Питера Озборна, кандидаткиња потврђује тезу о „релационој естетици“, те проглашава облик друштвености уметничким радом. Кандидаткиња, тако, постаје уметница-ауторка која ствара „стање сусретања“ у коме сви учесници (укључујући и ауторку) добијају прилику да партиципирају у производњи знања. Кандидаткиња такође реферише и на „смрт аутора“, „отворено дело“, као и на историјске и неоавангардне праксе које су увеле појам времена и процеса у уметност, те нас упућује у исчитавање докторског уметничког пројекта који се „отвара“ ка процесуалној друштвеној пракси. Овако постављен теоријски и методолошки приступ управо потврђује тезу о временској димензији докторског уметничког пројекта (пријављена теза 2017. године), као и њено извођење на ранијим изложбама и промотивним радионицама. На тај начин, трајање и извођење пројекта пре њене званичне (и прве) презентације у оквиру докторске изложбе представља конститутивни елемент уметничког дела и поставља се као јасан циљ друштвене производње. Како и сама кандидаткиња напомиње у писаном делу рада, свака изложба, публикација и радионица била је конципирана на другим вежбама и радовима, као и новим учесницима који су се у току пројекта прикључивали у партиципативни процес. У последњем подпоглављу, кандидаткиња темељно разрађује и теоријски појам *уметник-наставник*, којим се потврђује њен статус уметнице и уметничко-експерименталног деловања насупрот традиционалном едукативном процесу на уметничким академијама. Андреа Палашти спојила је своју професионалну уметничку праксу са предавачком праксом доценткиње на Академији уметности у Новом Саду.

Друго поглавље под називом *Историјске референце: Уметност као инструкција*, доноси детаљан аналитичко-синтетички увид у најважније примере из историје уметности и њихова теоријска исчитавања. Почев од дишановске ситуације редимејда (апропријација), кејдовске ситуације догађаја (партиципација), преко Флуксус извођења и концептуалне уметности, до савремених еманципаторских уметничких пракси, кандидаткиња Андреа Палашти, указала је на утицаје и процедуре стварања њеног уметничког докторског пројекта. Ово поглавље уједно представља и предложени оквир за разумевање, тумачење и анализу уметничке праксе која се темељи на дисциплини *уметности као инструкције*. Кандидаткиња успешно повезује различите уметничке приступе и појаве у једну заједничку идеју - *уметности као инструкције*, која се базира на преображају модернизма као пасивне и традиционалне естетике, у активистичку и еманциповану естетику „стварања као извођења“. Кроз ове примере, експлицитно се потврђује и статус докторског уметничког пројекта кандидаткиње, у коме се дело схвата као процес а не довршена структура. У исто време, поставља се и теза о ауторству, у коме се поставља питање где се „налази“ уметничко дело: у идеји (пројекат), у инструкцијама (текст *вежби*) или у вишеструким и појединачним извођењима *вежби*. На

основу овако постављене тезе, Андреа Палашти указала је на битну одлику савремене уметности у којој се њена позиција може дефинисати као: (1) уметница-ауторка и носилац концептуалне идеје уметничког пројекта; (2) уметница-ауторка упутства за различите *вежбе*; (3) уметница-ауторка појединачних извођења *вежби*. На тај начин, сваки учесник партиципативног пројекат остаје аутор својих личних радова (*изведби-вежби*), који задржавају аутономију у односу на задату инструкцију. Важност уметничког пројекта огледа се у радикалној либерализацији уметности, у којој сваки аутор-учесник има слободу да дело користити изван пројекта и без навођења контекста настанка дела.

У трећем поглављу, под називом *Практично-теоријски рад: између уметничког истраживања и уметничког објекта*, кандидаткиња приказује процедуре уметничког чина, методолошки оквир истраживачког пројекта, као и поставку изложбе докторског уметничког пројекта. У анализи и опису практичног дела рада, кандидаткиња јасно описује докторски уметнички пројекат као „уметничку акцију“ која се изводи у исто време и као теоријски дискурс (истраживање друштвености) и уметничка продукција (формална документација *вежби*). Њена уметничка пракса, како се показало, изједначаје се са праксом кустоскиње, теоретичарке, иницијаторке, фацилитаторке, организаторке, архиваторке, едукаторке, дизајнерке, али и учеснице пројекта. Овде се говори о „теорију на делу“ у коме кандидаткиња успешно демонстрира став да уметничко дело није само објекат-изложба, већ процесуално истраживање друштвене ситуације. Налик на *мејл арт* пројекте, „*кућне вежбе*“ спроводиле су се путем и-мејл кореспонденције, повезујући се тако са учесницима на бржи и непосреднији начин. Кандидаткиња потврђује тезу о уметности као комуникацији, користећи се савременим телематским средствима при стварању уметничког пројекта. Учесници пројекта су аутори блиски уметници – њена породица, колегинице, и студенти Академије уметности у Новом Саду. Конципирање циљне групе учесника са којима кандидаткиња има непосредан контакт, представља важну компоненту у докторском уметничком пројекту. На тај начин, „тренирају“ се „стратегije блискости“ и ствара простор за истраживање непосредне околине кандидаткиње и њене свакодневице. Подржавајући теорију игре постављену од стране Јохана Хојзинге, кандидаткиња експлицитно указује на вредност докторског уметничког пројекта који се огледа у стварању искуства, личних солидарности и нових начина (са)знања.

Докторски уметнички пројекат изводи се кроз две засебне, али упоређујуће, целине, у којој се користи игра, експеримент и едукација као метод уметничке стратегије:

(1) „*Кућне вежбе 1*“ изводе се у сарадњи са породицом, и ослањају се на „колективну породичну игру“ у којој се постављају режирани задаци за „тренирање блискости“.

(2) „*Кућне вежбе 2*“ изводе се у сарадњи са студентима АУНС и уметницама Даницом Бићанић и Моником Сигети, те представља алтернативни и (само)иронични начин изучавања и „тренирања“ ликовних, естетских и идејних поставки савремене уметности.

Кандидаткиња у овом делу писаног рада поткрепљује и теорију о „уметности као искуству“ Ђона Дјуја, у којој се уметност схвата као партиципативни процес „учења кроз чињење“ и детаљно развија тезу о едукацији и развијању креативног мишљења кроз „заједничко“ уметничко деловање унутар докторског уметничког пројекта.

У Закључку писаног дела рада кандидаткиња преиспитује своју позицију уметнице унутар

педагошког процеса, те поставља последњу тезу уметничког пројекта, базирајући се на питање Феликса Гатарија „Како школску учионицу оживети као уметничко дело?“. Реферишући на праксу уметника-наставника Цефа Гијса, као и филозофске појмове „учитељ незналица“ Жака Рансијера, и „ослобађајуће педагогије“ Паула Фрејриа, кандидаткиња прецизно формулише свој рад као „етичко-естетску“ уметничку праксу, и поставља едукацију у домен уметничке форме.

У писаном делу докторског уметничког пројекта кандидаткиња је користила богату стручну литературу из историје уметности, теорије уметности, теорије медија, теорије културе и филозофије. У прилогу се налази и опширна професионална биографија ауторке као уметнице, кустоскиње, теоретичарке и истраживачице, која указује на богато искуство бављења уметничко-теоријском праксом. Поред тога, писани део рада садржи рецензије кустоса и историчара уметности Мирослава Карића (МСУ Београд), Слађане Петровић Варагић (Градска галерија Пожега, Фотодокументи) и Славице Попов (Савремена галерија Зрењанин), као и богату презентацију, фото-документацију. Као посебан и одвојен прилог посаном делу докторског уметничког пројекта, кандидаткиња прилаже и Сагласности за коришћење визуелних материјала потписане од стране студената Академије уметности у Новом Саду.

Практични део уметничког докторског пројекта.

Докторски уметнички пројекат реализован је као партиципативни уметнички догађај, и у потпуности потврђује Буриову тезу о уметничком делу базираном на идеји „релационе естетике“ и „постпродукције“, тези Бориса Гројса „уметничке документације“ и „вишеструког ауторства“, као и теорији Гавина Вејда о „уметнику-кустосу“. Вредност докторског уметничког пројекта, огледа се управо у практичној примени ових теза које се одвијају кроз три етапе:

- (1) уметничко дело као догађај, односно ситуација базирана на међусобној комуникацији и интеракцији учесника са циљем стварања новог/другачијег искуства и знања;
- (2) уметничко дело као документ, базиран на фотографској, видео, аудио и/или текстуалној документацији догађаја који су учесници пројекта слали путем и-мејла. Документација, се тако, односи на индивидуалне изведбе „кућних вежби“, са циљем комуницирања идеја, али и стварања својеврсне архиве, базе података (*e-mejl art*);
- (3) уметничко дело као изложба, коју је кандидаткиња (уметница-ауторка-кустоскиња) реализовала као својеврсни медиј са фокусом на целовито искуство простора у коме се појединачни радови приказују као примери (изводи), односно као документи раније реализованог уметничког рада као догађаја.

Уметничка пракса кандидаткиње Андрее Палашти изводи се унутар проширеног поља „света уметности“, у којој се уметнички рад изједначава са кустоском стратегијом као начином презентовања сопствених, али и радова других аутора. Физичка, објектна и/или репрезентацијска вредност докторског уметничког пројекта као догађаја, се огледа у *и-мејл арт* пројекту и дигиталној архиви фотографија, видео радова, текстуалних и звучних записа,

цртежа и колажа. Као теоријска стратегија, задаци унутар „кућних вежби“ осимишљени су тако да одбацују идеје о модернистичком (Гринберговом) схватању „аутономије уметности“, о аутентичном и оригиналном уметничком објекту и о квалитетној техничкој медијској репродукцији. Како кандидаткиња наводи, циљ „кућних вежби“ управо лежи у „брзим“ решењима, без концептуалних и формалних претензија, са циљем „тренирања“ и одржавања међуљудске комуникације и уметничке „кондиције“. Формално, „кућне вежбе“ заснивају се на документовању ефемерне свакодневице, колажно-монтажној апстракцији „кућних“ предмета и свакодневних гестова, као и на техничким експериментима. Као партиципативни пројекат, у оквиру „кућних вежби“ изједначава се рад уметника, студената уметности и аматера, и као таква стратегија, пројекат представља успешни покушај демистификације уметничког процеса путем мобилних уређаја и демократизације самог медија фотографије и видеа.

Документација докторског уметничког пројекта представљена је на изложби у Галерији СУЛУВ у Новом Саду од 23. децембра 2019. до 15. јануара 2020. године под називом „Кућне вежбе: апропријација и партиципација као стваралачка процедура у уметничком пројекту“. Презентацијом радова и њиховим уклапањем са специфичностима простора галерије заокружен је постављени тематски оквир, конципиран у писаном и практичном делу рада. Изложба је обухватила две концептуалне целине пројекта: „Кућне вежбе 1“ – настале у сарадњи са породицом ауторке; и „Кућне вежбе 2“ – настале у сарадњи са студентима АУНС и уметницама Даницом Бићанић и Моником Сигети. Изложба је у техничком смислу садржи избор од 23 задатка - „кућних вежби“, са преко 150 појединачних радова изведених у медију фотографије, видеа, текста, аудио записа, стикера, каталога, фото-зина (*zine*), фото-објекта, колажа, цртежа, слајд-шоа (*slide-show*). Међутим, у садржајном смислу, поставка се пре свега фокусира на целокупни просторни доживљај, на стварању тоталитета. Користећи се дизајном поставке, плави GRID постао је „интерфејс“ који има за циљ да реферише на школску вежбанку, односно радни простор у који су „спонтано набацане“ идеје, тезе, скице. Изложба је постала својеврсни медиј, односно сцена-ситуација – „вежбаоница“ која позива на ре-креацију „кућних вежби“. На тај начин, кандидаткиња Андреа Палашти успешно брани тезу о изложби као медију који чини видљивим вишегодишњу друштвену интеракцију – која потом отвара могућност да поново промислимо о функцији, ефектима и значењу уметности, али и о нашој позицији уметника унутар друштва.

VI ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

Докторски уметнички пројекат кандидаткиње Андрее Палашти под називом „Кућне вежбе: апропријација и партиципација као стваралачка процедура у уметничком пројекту“ потврђује и контекстуализује уметничку праксу која се базира на ангажованом партиципативном уметничком деловању са циљем производње друштвености.

Стваралаштво кандидаткиње Андрее Палашти превазилази уметничке и кустоске границе у којима се акценат ставља на истраживање различитих културолошких, друштвених и политичких појавности са циљем производње знања. Њена методологија истраживачког рада се најчешће базира на процесуалним и интердисциплинарним праксама, сарађујући са различитим ауторима, често и изван стриктно уметничког дискурса. Њено искуство рада на уметничким пројектима у/са светским архивима (Државни архив, Кобленц/Берлин; Винер

Библиотека (Wiener Library), Лондон; Меморијални музеј Холокауста, Вашингтон; Природно-историски Музеј, Беч; Народни музеј, Беч; Савремени Архив, Кремс; Музеј Југославије, Београд, итд.), управо потврђују овај концепт трансформације уметности као „постпедагошко“ средство. Оваква врста „педагошког обрта“ у уметности, огледа се у докторском уметничком пројекту Андреа Палашти, у стварању својеврсне архиве слика и искуства, које покрећу многа питања о статусу уметности и уметничког дела у савременом информационом добу. Кроз докторски уметнички пројекат, кандидаткиња Андреа Палашти указала је на једну од најважнијих одлика и функција савремене уметности – на еманципаторску праксу. Кандидаткиња је трансформисала област уметничке и репрезентативне праксе у догађај, односно у „отворени“ образовни простор у којем се подстиче размена и производња новог знања и искуства. Другим речима, докторски уметнички пројекат „Кућне вежбе: апропријација и партиципација као стваралачка процедура у уметничком пројекту“ тежи афирмацији концепта *уметности као инструкције*, истраживања друштвености и културе, а самим тим и нашег разумевања савремене уметности.

Својом завршном реализацијом, дугогодишњи истраживачки и процесуални рад усаглашен је текстуалним и практичним делом рада. Кандидаткиња јасно повезује све елементе писаног рада: појмове, цитате, примере, обраду поглавља и потпоглавља и приказане резултате истраживања са реализованим радовима и изложбом под називом „Кућне вежбе: апропријација и партиципација као стваралачка процедура у уметничком пројекту“.

VII ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

Експлицитно навести позитивну или негативну оцену начина приказа и тумачења резултата истраживања.

У докторском уметничком пројекту кандидаткиња Андреа Палашти, веома јасно описује тематику – *уметности као инструкције*, коју поставља у домен партиципативног уметничког рада. На основу ових показатеља Комисија даје позитивну оцену начина приказа и тумачења резултата истраживања.

VIII КОНАЧНА ОЦЕНА ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА

Експлицитно навести да ли докторски уметнички пројекат јесте или није написан у складу са наведеним образложењем, као и да ли он садржи или не садржи све битне елементе. Дати јасне, прецизне и концизне одговоре на 3. и 4. питање.

1. Да ли је докторски уметнички пројекат урађен у складу са образложењем наведеним у пријави теме

Докторски уметнички пројекат написан је у складу са образложењем које је наведено у пријави теме.

2. Да ли докторски уметнички пројекат садржи све битне елементе

Докторски уметнички пројекат својим насловом, садржајем, писаним и практичним радом, садржи све битне елементе који се захтевају за радове овакве врсте.

3. По чему је докторски уметнички пројекат оригиналан допринос уметности

Разматрајући целокупан докторски уметнички пројекат кандидаткиње Андреје Палашти, Комисија је закључила да он представља оригиналан и значајан допринос у конципирању, сагледавању и разумевању савремене уметничке праксе.

4. Недостаци докторског уметничког пројекта

Докторски уметнички пројекат нема недостатака.

IX ПРЕДЛОГ

На основу укупне оцене докторског уметничког пројекта комисија предлаже:

1. да се докторски уметнички пројекат прихвати, а кандидату одобри одбрана;
2. да се докторски уметнички пројекат враћа кандидату на дораду (да се допуни односно измени) или
3. да се докторски уметнички пројекат одбија.

да се Докторски уметнички пројекат под насловом „Кућне вежбе: апропријација и партиципација као стваралачка процедура у уметничком пројекту“ **прихвати**, а кандидаткињи **Андреји Палашти одобри одбрана**.

НАВЕСТИ ИМЕ И ЗВАЊЕ ЧЛАНОВА
КОМИСИЈЕ

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

1. Мр **Драган Живанчевић**, редовни професор,
председник Комисије

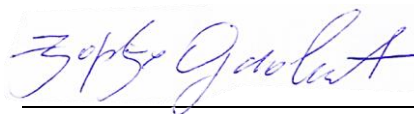

2. Мр **Лидија Среботњак Пришић**, редовни
професор, ментор,

3. Мр **Бранимир Карановић**, професор емеритус,
члан Комисије

4. Мр **Ђорђе Одановић**, редовни професор,
члан Комисије

5. Др ум. **Горан Деспотовски**, редовни професор,
члан Комисије

НАПОМЕНА: Члан комисије који не жели да потпише извештај јер се не слаже са мишљењем већине чланова комисије, дужан је да унесе у извештај образложење односно разлоге због којих не жели да потпише извештај.